CERTAMINA
VLAAMSE OLYMPIADE LATIJN & GRIEKS

Vlaanderen
verbeelding werkt

34E OLYMPIADE LATIJN EN GRIEKS

INGERICHT DOOR DE VZW
CERTAMINACOMITÉ

WWW.CERTAMINA.BE

Cicerowedstrijd 2026-2027 – ronde 1

Cic. *Phil.* 5.2.1-6 Marcus Antonius, staatsvijand nr. 1

Na de moord op Caesar in 44 v.Chr. ontstond een machtsstrijd tussen de Caesarianen en de samenzweerders. Cicero koos de zijde van laatstgenoemden en keerde zich in zijn *Philippicae* tegen Marcus Antonius, Caesars rechterhand. In deze 5de *Philippica*, uitgesproken op 1 januari 43 v.Chr., verzet Cicero zich tegen een vredesdelegatie naar Antonius, die inmiddels consul af is en Rome met een leger heeft verlaten. Volgens Cicero rest de senaat slechts één keuze: een eervolle vrede na Antonius' onderwerping, of oorlog.

Hic enim dies vobis, patres conscripti, illuxit, haec potestas data est ut quantum virtutis, quantum constantiae, quantum gravitatis in huius ordinis consilio esset, populo Romano declarare possetis. Recordamini qui dies nudius tertius decimus fuerit, quantus consensus vestrum, quanta virtus, quanta constantia; quantam sitis a populo Romano laudem, quantam gloriam, quantam gratiam consecuti. Atque illo die, patres conscripti, ea constituistis ut vobis iam nihil sit integrum nisi aut honesta pax aut bellum necessarium.

Pacem vult Marcus Antonius? Arma deponat, roget, deprecetur. Neminem aequiorem reperiet quam me, cui, dum se civibus impiis commendat, inimicus quam amicus esse maluit. Nihil est profecto quod possit dari bellum gerenti; erit fortasse aliquid quod concedi possit roganti. Legatos vero ad eum mittere de quo gravissimum et severissimum iudicium nudius tertius decimus feceritis, non iam levitatis est, sed, ut quod sentio dicam, dementiae. (...)

Quid autem agatur cum aperuero, facile erit statuere quam sententiam dicatis aut quam sequamini. Agitur utrum Marco Antonio facultas detur opprimendae rei publicae, caedis faciendae bonorum, urbis dividendae, agrorum suis latronibus condonandi, populi Romani servitute opprimendi, an horum ei facere nihil liceat. Dubitate quid agatis!

CERTAMINA
VLAAMSE OLYMPIADE LATIJN & GRIEKS

34E OLYMPIADE LATIJN EN GRIEKS

INGERICHT DOOR DE VZW
CERTAMINACOMITÉ

WWW.CERTAMINA.BE

Vlaanderen
verbeelding werkt

34E OLYMPIADE LATIJN EN GRIEKS

INGERICHT DOOR DE VZW
CERTAMINACOMITÉ

WWW.CERTAMINA.BE

Teksthulp

1 ***illuxit <*** *illūcescere, o*: beginnen te schijnen, aanbreken

2 ***ōrdō****, ōrdinis*, m: rij, orde, klasse, stand

3 ***nudius***, bw. (altijd bij een rangtelwoord): het is nu de ... dag -> *nudius tertius*: 'eergisteren'; *nudius quartus*: 'drie dagen geleden' … Merk dus op dat de Romeinen 'inclusief' telden. De twee vorige *Philippicae* werden op 20 december uitgesproken.

4 ***sitis ...consecuti*****:** een wijd *hyperbaton*

7 Het lv van ***roget*** en ***deprecetur*** is niet *arma*; wat dan wel?

9 [*ei]* ***gerenti***

10 *[ei]* ***roganti***

11 ***levitatis*****:** deze genitief die bij *est* als naamwoordelijk deel van het gezegde optreedt, geeft hier een eigenschap weer. Vertaal met 'eigen aan …', 'een kenmerk van …'

12 ***agatur***: in het passief kan *agere* betekenen: 'gaan over', 'op het spel staan'.

13-14 ***opprimendae – faciendae – dividendae – condonandi*****:** je kunt al deze genitiefvormen vertalen met 'om te' + infinitief. Er staat steeds een lv in de genitief bij.

14 ***condōnāre*****:** (weg)geven

15 ***dubitare****, o*: 'overleggen'